

לולב הגזול פרק שלישי סוכה

מ"א.

עין משפט גזר מצוה

קד א מ"י פ"ו מהלכות
שמיטה הלכה ה'
קח ב מ"י פ"ו מהלכות
לולב הלכה ג' סמג
עשין מד [טו"ש] ע"ח ס"י
מקנה ספ"י א'
קו ג מ"י ע"ג הל' טו
[מנש"ע] ע"ס:
קז ד מ"י פ"י מהלכות
אסורות הלכה ז סמג
לאוין קמנ טו"ע ע"ח ס"י
מקנ ספ"י ע"ג הל' טו
ס"י לג ט"ף א'
קח ה ו מ"י ע"ג הל' ז:

קד א מ"י פ"ו מהלכות
שמיטה הלכה ה'
קח ב מ"י פ"ו מהלכות
לולב הלכה ג' סמג
עשין מד [טו"ש] ע"ח ס"י
מקנה ספ"י א'
קו ג מ"י ע"ג הל' טו
[מנש"ע] ע"ס:
קז ד מ"י פ"י מהלכות
אסורות הלכה ז סמג
לאוין קמנ טו"ע ע"ח ס"י
מקנ ספ"י ע"ג הל' טו
ס"י לג ט"ף א'
קח ה ו מ"י ע"ג הל' ז:

רבינו חננאל

ואסיקא דמחלוקת ר'
יוחנן ור' אלעזר ברמי
פירות שביעית, שהן פרי
שני, ושמינית לה מיהא
דחמיא מי שיש לו סלע של
שביעית, פ"י סלע שלקחה
ברמי פירות שביעית,
וביקש ליקח בה חלוק,
כיצד עושה הולך אצל
חבונני הרגיל אצלו ואומר
לו תן לי סלע זו פירות
ונתן לו, וחזרו ואומר לו,
היי פירות הללו שקניתי
ממך נתונין לך במתנה,
וחבונני אומר הרי סלע
זו נתונת לך במתנה,
והלה אומר הרי פירות
הללו מחוללין על פירות
שיש לי בביתך, ולוקח
סלע זו מה שירצה.
הנה הסלע של שביעית
כמו פרי שני, וקחני דרך
מקח אין דרך חילול
לא, כמאן כ"י אלעזר.
אלא אם תאמר מחלוקת
(ד) [ב] ודרך חילול, הוא לא
כ"י יוחנן ולא כ"י אלעזר,
אלא ש"מ מחלוקת בפרי
שני, ואי קשאי לך הא
דחמיא אחד שביעית ואחד
מעשר שני מחללין,
מאי שביעית דמי שביעית
הן. מוקחני מעשר שני
במדינה, וכי מעשר שני
ברמי רעושר, והלא
(ד) ס. ו [ט] סמון לשקיעת החמה
הקדשים שנשחטו ע"ס פסולים ואין
אוכלים זבינו שירי מנחה ולא קדשי
קדשים ואפילו קדשים קלים:
אי נמי סמוך לשקיעת החמה
דחמיסר. שלא יוכלו להתעסק
בעומר בתחילת לילה ולא יספיקו
להקריב קודם חצות למחר וי"מ דמייירי
בערב י"ט סמון לשקיעת החמה
ולא יוכל לזקק ב"ט מהיכן יקארו
את העומר והיכן מגלות וקופות
ושלש עשרה נפה וכלי שרת דברים
הנריבין לעומר כדמנן בנמנות פ'
ר' ישמעאל (ד) (טו). דאי סמוך
ולקחתם

קד א מ"י פ"ו מהלכות
שמיטה הלכה ה'
קח ב מ"י פ"ו מהלכות
לולב הלכה ג' סמג
עשין מד [טו"ש] ע"ח ס"י
מקנה ספ"י א'
קו ג מ"י ע"ג הל' טו
[מנש"ע] ע"ס:
קז ד מ"י פ"י מהלכות
אסורות הלכה ז סמג
לאוין קמנ טו"ע ע"ח ס"י
מקנ ספ"י ע"ג הל' טו
ס"י לג ט"ף א'
קח ה ו מ"י ע"ג הל' ז:

קד א מ"י פ"ו מהלכות
שמיטה הלכה ה'
קח ב מ"י פ"ו מהלכות
לולב הלכה ג' סמג
עשין מד [טו"ש] ע"ח ס"י
מקנה ספ"י א'
קו ג מ"י ע"ג הל' טו
[מנש"ע] ע"ס:
קז ד מ"י פ"י מהלכות
אסורות הלכה ז סמג
לאוין קמנ טו"ע ע"ח ס"י
מקנ ספ"י ע"ג הל' טו
ס"י לג ט"ף א'
קח ה ו מ"י ע"ג הל' ז:

לפילו למ"ד פרק זה בזכר (פנהדרין דף כה. וס) אימתי לרבי
יהודה לפרש וצמח לחלוק היינו דיומנין דבנה לחלוק ומ"מ דיומנין
נמי היינו לפרש והא דאמרין בהגזול קמא (ב"ק דף טז: וס) גבי
מעוה מעשר שני מעוה של צבל והס צבל למאי חזו ומשני דזבין
ציה צהמה ומסיק לה התם היינו

כרבי מאיר דשרי אפילו לכתחילה אי
נמי אפילו כרצנן והתם דלא אפשר
צענין אחר ולפי מה שפ"י דר' מאיר
שרי אפי' לכתחילה לא יתכן מה
שפירש צקונטרס פרק הוצב (ב"מ
דף נה:) דגבי דמאי מחללין אותו
כסף על נחשת נחשת על הפירות
ויחזור ויפדה את הפירות דדוקא כך
כריך לעשות ולא מעלס לירושלים
והכא אשכחן דשרי ר"מ דמאי לחלל
על הפירות לכתחילה ולצדד שיעלו
ויאכלו צקונטרס דהכי עדיף משחזור
ויפדה את הפירות:

פירות הוצב נתונים ע"ד במתנה.
זהדיא קמני צירושלמי
לשביעית צקונטרס פרק שמיני והמנווני
אומר לו הרי סלע נתון לך במתנה
ובענין אחר לא סגי ודייק דדרך
חילול אינו מדלל חילול המנווני
לכתחילה סלע של צבל הדיע על
פירותיו שלל כדרך מקח וממכר:
וישיא יום הנף בוצו אסור.
הרצה תקנות מיקן רבן יוחנן
זן וזאי אלא הכן תרמי מיקן יחד
להכי תני הנה יום הנף אבז גרסא
ומימה דבנמנות פרק רבי ישמעאל
(ד) (סח.) דא תני הן לולב אבז
הוא ליום הנף וצפרק צמח דרמי'
(ד) (ג.) מניח הן תרמי ועוד תקנות
טובא דתקון: **דאשתקד לא**
הוה בית המקדש האיר המזרח הוה
מתיר. ואפילו לרבי יהושע דלמנר
שמעמי שנקריבין אף על פי שאין
צית צפ"ק דמגילה (ד) (י.) הני מילי
כשיש מזבח צנוי אצל צלא מזבח לא
דמוכח צנחסיס פרק קדשי קדשים
(ד) (ס.) וס) דמזבח שנפגס כל
הקדשים שנשחטו ע"ס פסולים ואין
אוכלים זבינו שירי מנחה ולא קדשי
קדשים ואפילו קדשים קלים:
אי נמי סמוך לשקיעת החמה
דחמיסר. שלא יוכלו להתעסק
בעומר בתחילת לילה ולא יספיקו
להקריב קודם חצות למחר וי"מ דמייירי
בערב י"ט סמון לשקיעת החמה
ולא יוכל לזקק ב"ט מהיכן יקארו
את העומר והיכן מגלות וקופות
ושלש עשרה נפה וכלי שרת דברים
הנריבין לעומר כדמנן בנמנות פ'
ר' ישמעאל (ד) (טו). דאי סמוך
ולקחתם

קד א מ"י פ"ו מהלכות
שמיטה הלכה ה'
קח ב מ"י פ"ו מהלכות
לולב הלכה ג' סמג
עשין מד [טו"ש] ע"ח ס"י
מקנה ספ"י א'
קו ג מ"י ע"ג הל' טו
[מנש"ע] ע"ס:
קז ד מ"י פ"י מהלכות
אסורות הלכה ז סמג
לאוין קמנ טו"ע ע"ח ס"י
מקנ ספ"י ע"ג הל' טו
ס"י לג ט"ף א'
קח ה ו מ"י ע"ג הל' ז:

קד א מ"י פ"ו מהלכות
שמיטה הלכה ה'
קח ב מ"י פ"ו מהלכות
לולב הלכה ג' סמג
עשין מד [טו"ש] ע"ח ס"י
מקנה ספ"י א'
קו ג מ"י ע"ג הל' טו
[מנש"ע] ע"ס:
קז ד מ"י פ"י מהלכות
אסורות הלכה ז סמג
לאוין קמנ טו"ע ע"ח ס"י
מקנ ספ"י ע"ג הל' טו
ס"י לג ט"ף א'
קח ה ו מ"י ע"ג הל' ז:

זוכרים. שאין מגדלים מהם וולדות ואפ"ה גזרו רבנן אטו נקבות:
אמר רב אשי מחלוקת. דרבי אלעזר ורבי יוחנן: **צפרי ראשון.**
בפירות שביעית הוא דא"ר אלעזר דרך חילול לא משום דדריש
סמוכין: **פרי שני.** דמי שביעית: **והא דחמיא.** צברייתא דמסייע
ליה: **לקח לקח.** כבולחו בין צפרי

ראשון בין צדמיו דקמני לקח צבצר
יין ולא קמני חילל צבצר ציין: **אידי**
דמי רישא לקח. דאיירי צפרי עלמנו:
וביקש ליקח לו חלוק. ואינו יכול
דהמורה אכמה לאלכה צמון הזמן
(א) ולא לסמורה חיה מתקיים לשנה
הצאה: **הרגיל אללו.** שמתוך כך
יעשה לו חפזו: **וחזרו ואומר לו.**
לחמוני: הרי פירוש הללו. שמכרת
לי שהיו של חולין ונכנסו לקדושת
שביעית נתונים לך במתנה ואוכל
אותם שביעית והמנווני אומר לו
ואני נתון לך סלע חולין זה שאלה
לחולין במתנה וצא ולוקח מאותו
סלע כל מה שירצה והמנווני יאכל
הפירות צמורת שביעית: **והא הכא.**
הכא סלע פרי שני הוא דמי שביעית
וקמני דכריך לילך אלל חמוני ולהוציאו
לחולין דרך מקח וממכר אלמא צפרי
שני נמי איכא מאן דפליג דאי הוה
סגי צדק חילול למה ילך אלל חמוני
יקח פירות חולין שיש לו צדימו שזה
סלע וחיללנו עליהם ויאלסם צמורת
שביעית: **אלא.** אי אמר דרבי אשי
הכי אמרנן: **מחלוקת צפרי שני.**
צבאל הוא דאיכא למאן דשרי דרך
חילול אצל צפרי ראשון כו': **והא**
דקמני. צברייתא דמסייע לר' יוחנן
אחת שביעית ואחת מעשרות מתחללין
אלמא שביעית עלמנה דרך חילול:
מעשר מעשר ממש. צממיה וכי יש
לומר שהמעשר עלמנו יתחלל על צהמה
מיה ועוף: **והכפי.** ונתתה צכסף
וצרת דאין מתחלל אלל על המטבע
דבר שיש עליו אורה: **במתני' צמקדש**
צענה. כדדרשין צמ"כ) מושמחתם
לפני ה' אללהיכם צענת ימיס (ויקרא
ג) ולא בגבולין ו' ימיס: **צמדינה.**
צירושלים שאף הוא כגבוליס: **ושיא**
יום הנף. של עומר דהיינו ט"ז
צניסן כולו אסור צמחש ובעוד
המקדש קיים משקרב העומר היו
אוכלין חדש צו ציוס כדכתיב (ס) (ס)
עד הציאכס ושחכרצ הבית מותר מן
המורה משחכרצ המורה כלאמר
בנמנות (ד) (סח.) כמזב אחד אומר
עד עכס היום הזה דהיינו האיר
המורה וכמזב אחד אומר עד הציאכס
הא כילד צומן דאיכא עומר עד
הציאכס וצומן דליכא עומר עד עכס

קד א מ"י פ"ו מהלכות
שמיטה הלכה ה'
קח ב מ"י פ"ו מהלכות
לולב הלכה ג' סמג
עשין מד [טו"ש] ע"ח ס"י
מקנה ספ"י א'
קו ג מ"י ע"ג הל' טו
[מנש"ע] ע"ס:
קז ד מ"י פ"י מהלכות
אסורות הלכה ז סמג
לאוין קמנ טו"ע ע"ח ס"י
מקנ ספ"י ע"ג הל' טו
ס"י לג ט"ף א'
קח ה ו מ"י ע"ג הל' ז:

קד א מ"י פ"ו מהלכות
שמיטה הלכה ה'
קח ב מ"י פ"ו מהלכות
לולב הלכה ג' סמג
עשין מד [טו"ש] ע"ח ס"י
מקנה ספ"י א'
קו ג מ"י ע"ג הל' טו
[מנש"ע] ע"ס:
קז ד מ"י פ"י מהלכות
אסורות הלכה ז סמג
לאוין קמנ טו"ע ע"ח ס"י
מקנ ספ"י ע"ג הל' טו
ס"י לג ט"ף א'
קח ה ו מ"י ע"ג הל' ז:

קד א מ"י פ"ו מהלכות
שמיטה הלכה ה'
קח ב מ"י פ"ו מהלכות
לולב הלכה ג' סמג
עשין מד [טו"ש] ע"ח ס"י
מקנה ספ"י א'
קו ג מ"י ע"ג הל' טו
[מנש"ע] ע"ס:
קז ד מ"י פ"י מהלכות
אסורות הלכה ז סמג
לאוין קמנ טו"ע ע"ח ס"י
מקנ ספ"י ע"ג הל' טו
ס"י לג ט"ף א'
קח ה ו מ"י ע"ג הל' ז:

(א) [ר"ה ל. ג.] (ב) [שם ע"ש]
(ג) [מנחות סח.]:
(ד) [ערוינין ג. ר"ה ל.
מנחות סח. (ט) ש"ל מ"י,
(ו) [אומר פרק טז,
(ז) [צבצבו של קללים כ"ל,]

תורה אור השלם

1. ונתתה צכסף וצרת
הכסף צדך ויהלכת אל
המקום אשר יבחר י'
אלהיך בו:
2. כי אעלה ארבעה לך
ומומכותיך ארפאך נאם
י' כי נדחה קראו לך ציון
היא דרש אין לה:
ירמיהו ל' ז

הגהות הב"ח

(א) ש"ש ד"ה וביקש לו
וכי צמון הזמן חיה כ"ל
ומי ולא לסמורה נמקח:

מוסף רש"י

בראשונה היה לולב
ניטל במקדש שבעה.
דקמני ושמתם לפני
ה' אללהיכם צענת ימיס
ובמדינה יום אחד.
דקמני ולקחתם לטס ציוס
הראשון (ר"ה ג.). ושיא
יום הנף כולו אסור.
יוס הנפס עומר כולו
אסור, לאלול מן ההדש,
ומלאורייתא משחכרצ מותר
מותר, כדאמרין משחכרצ מותר
מותר, כמזב אחד אומר
עד עכס היום הזה, ומזב
אחד אומר עד הציאכס
וגי הא כילד צומן צמורת
עומר מותר וצומן שאין
עומר עלס היום מותר
(ר"ה ג.). מ"ט. גור עליה
(סח.) דאיבני אימת.
שיאכא לנו לחוש עכשו
לכך הרי התיר
האיר מורה. דהא ל'
היה מנחם (סח.) אלא
דאיבני בהמיסר. שהיה
היות לקורו צמנולא יו"ט
ולחביולו למחר מנמנות
(סח.) מהצות היום
ולהלן תשתרי. השמא
ולא לגור עליה רבן יוחנן
אלא עד מנחם היום ואי
נמי מהרה יבנה ויאמרו
אשתקד מי לא אלכו
מנחות היום ולהלן השמא
נמי ניכול, שפיר אלכו
ואפילו דחוקים מירושלים
שאל ראו הקריבנו יס
לס לממון דודאי קרב
כבר, דלמנ מר דחוקין
היו מותרין צומן הבית
מנחות היום ולהלן כו'
(סח.) לא צריכא דאיבני
בליליא אי נמי סמוך
לשקיעת החמה. ר'
יוחנן חושש לשמא יבנה
סמוך לשקיעת החמה או
צבל שעה עשר בחצי הלילה
או סמוך לבקריו שאל יהא
שחוט לקרימו והבהוה
צבצבו של קלאין וטמימו
והקרימו והקרימו עד
חצות, ואי חו רגילי למיכל
חדש מנחות היום צומן
היה, אחי למיכל נמי יהא
יומא הכי ועבדי אסורא.
ואס תאמר הכי משכחת
לה לצבינו צממיסר ציו"ט
והצבינו צלילה והא קיימא
לן צמסת צענות (טו):
דאין צנין צמ"ק לא ציו"ט
ולא צלילה, הני מילי צנין
צדי חמס, אבז צנין הסמיר
לנא צדי שמיס הוא (ר"ה
סח.) בשיטת ר' יהודה
אמרה. דלמנ מן המורה
אסור כל היום צומן היה,
דקסרי עד ועד צבל
(סח.)